

SELEJT BŐL — PAPIROS

Kendertörmelekekből állítják elő Szegeden
a papír alapanyagát

Egy darab papiros fekszik előttünk. Községes csomagolópapír. Semmi különösebbet nem látunk rajta.

Nekünk szegedieknek mégis érdekes, mert a papír mellett egy levél is fekszik. A Papíripari Igazgatóság intézte Budapestről a város polgármesteréhez. Benne a többi között ezt olvashatjuk: »A Szegeden előállított kendercellulózéból a mai

állapotában is sikerült papirost gyártani. A kendercellulózé előállítását a gyártásnak megindítását nyersanyag és devizagazdálkodási szempontból szükségesnek tartjuk.

Ez a a darab csomagolópapír

tehát szegedi munkások kezéből született meg és szegedi fel-

találó ötletét dicséri. Bohó András elvtárs, mérnök kísérletezte ki kenderhulladékból a papír alapanyagának: a cellulózának előállítását, amint a polgármesterhez küldött jelentéséből kitűnik. Három gyártási kísérletet végeztek eddig, amelyek mindegyike sikerre vezetett, sőt egyre inkább eredményesebbnek mutatkozott. »Két-három hónapi folyamatos gyártás után a svéd prima cellulózé minőségét is elértem majd» — ígéri Bohó mérnök.

A cserepeessori kis üzemben

35—40 munkás dolgozott a kísérleti gyártások ideje alatt. Jelenleg szünetel a munka, de rövidesen nagy ütemben indul meg a termelés, annál is inkább, mert a város vezetősége az eredmények láttán jelentős anyagi összeggel támogatja az új üzem.

A munkások nagy lelkesedéssel beszélnek a cellulózegyártásról.

Illés János elvtárs főgépész, az ÜB. elnöke, különösen nagy szeretettel meséli el, hogyan indították meg az üzem.

Saját szerszámainkkal

fogtunk hozzá, hogy kijavítsuk és átalakítsuk a meglévő gépeket, berendezzük az üzem.

Az udvar felé mutat, ahol még most is gépkatrék, gépek, javítani valók állnak; az állandóan fejlődő üzem kellékei. Köztük Hajós János elvtárs lakatos szemlélődik, akinek nagyrésze volt az eddigi munkákban.

Villamosáramot akarunk bekapcsolni, mert a jelenlegi gép nem tud olyan nagy kapacitással dolgozni. Mi azt akarjuk, hogy minél többet termeljünk és ugyanakkor minél tökéletesebb anyagot is.

A nagy munkateremben Illés elvtárs egy csomó kendertörmelekbe, hulladéka markol bele.

— Eddig ezt a kendergyárakban eldobták, vagy legjobban esetben eltűzték, — magyarázza. — Most mi ebből készítjük a cellulózt. Csomagolópapírhoz szükséges cellulóze alapanyagot már korlátlan mennyiségben tudunk előállítani. Ha megindul az üzem,

napi 10—12 mázsát

is termelünk. Most folyik a kísérletezése az egészen finom fehér papiros alapanyagának is. A jelek szerint valószínűen ez is sikerülni fog. Akkor bátran felvehetjük a versenyt a svéd papirossal — teszi hozzá büszkén.

Szavai nagyobb nyomatékért szinte egészen fehér cellulóze alapanyagot vesz ki egy vegyszerekkel telt vödörből.

— Ez már ebből a piszkos vöröses-barna színű kendertörmelekből készült.

— Selejt nálunk mondhatni nincs is — kapcsolódik a beszélgetésbe Verok Vilmos és Czírják Imre bizalmi.

A selejtből dolgozunk,

a selejtből állítjuk elő termékeinket.

Ismét Illés elvtárs szólal meg öntudatosan:

— Az üzem minden munkása tisztában van termelésünk fontosságával, ezért is végeztünk eddig összesen 300 túlórárt ellenszolgáltatás nélkül. Tudjuk, hogy ha sikerül teljes energiával megindítani az üzemet, akkor az államnak sok forintot takarítunk meg, amely másként külföldre vándorolna, külföldi papíralapanyagokért. Az üzem minden munkása vállalja a versenyt és Szegeden megteremt a kiváló magyar papír alapját. L. Z.

A magyar-csehszlovák megegyezés: a reakció újabb veresége

A tegnapi napon törvény lett a csehszlovákiai magyarok teljes egyenjogúsítása és ezzel elhárult minden akadály annak utjából, hogy a két szomszédos népi demokratikus ország között olyan egyezmény jöjjön létre, amely már legtöbb szomszédunkkal fennáll.

Több mint három évig fájó pont volt a magyar-csehszlovák viszály a béketábor testén. Kiküszöbölését főként két nyomós ok hátráltatta: egyrészt a Csehszlovákiában Benes idején még döntő sulyal bíró reakciós polgári nacionalizmus, másrészt nálunk a hazai reakció, amelynek szívós küzdelmét a demokrácia ellen sorozatosan bizonyította Nagy Ferenc, Sulyok, Pfeiffer, a jobboldali szociáldemokraták és a mögöttük levő klerikális erők fellépése. Ezek az erők mindkét országban a szoviszta uszítást tartották a legalkalmasabb eszköznek arra, hogy a két nép politikailag iskolázatlan tömegeit egymással szembeállítsák, sőt nyelvi és faji ellentét hangoztatásával egymás tajtékzó ellenségeivé tegyék.

Mert mi a szovinizmus? Sokan azt állítják: tulzó hazaszeretet. Nem. A szovinizmus álhazafiság. Hazánkat szeretni annyi, mint a területén lakó népet szeretni, a nép javát akarni. A szoviszta az azonban a népet más népek ellen uszítja, viszályokba, háborúba sodorja, tehát a nép érdekét nem viseli szívükön. Egyszóval a szovinizmus homlokegyenest ellenkezik a nép érdekeivel. És mi a szovinizmus célja? Egyedül az, hogy a dolgozók figyelmét elterelje az osztályharcról, külső ellentétek szításával leplel borítson a benti elnyomásra, kizsákmányolásra, végső fokán ellepje az uralkodóosztály igaz érdekeit. Kik tehát a szoviszta uszítók? A nép céltudatos ellenségei, a nagybirtokosok, kapitalisták, a haladás mindenkorú kerékkötői.

Ezek után nem kétséges, kiknek az érdeke volt az, hogy szembeállítsák a csehszlovák és magyar munkást, amíg a csehszlovák és magyar reakció vídámán parolázik valamelyik stájer völgyben.

Közvetlenül a felszabadulás után Csehszlovákiában ügyes csellel jelentős szerephez jutottak a reakciós erők, de nem tagadhatjuk, hogy nálunk is bő lehetőség nyílt a kifejlődésükre. Ennek tulajdonítható, hogy a csehszlovákiai magyarság üldözése során gyakran éppen a legkiválóbb magyarjaink munkásszolgalmi vezetőket forgattak ki mindenükből és üzték el otthonukból; ugyanakkor idehaza a mi reakciósaink annak tulajdonították a szlovákiai magyarok helyzetét, hogy ott a kommunisták jutottak uralomra.

Most már az a kérdés, mennyiben befolyásolta a féktelen szoviszta uszítás — és a nyomában bekövetkező események — a csehszlovák és magyar munkásságot. Erre félreérthetetlen választ ad az a tény, hogy a két ország kommunistái már kezdettől fogva keresték a megegyezés lehetőségét. Voltak azonban hibák a szlovákiai magyarok multja és magatartása körül is, a szlovák

kommunista párt sem harcolt elég következetesen a szoviszta uszítás ellen, sőt egy bizonyos ideig a reakciós befolyás alatt álló tömeghangulat uszályába is került. Végül — de nem utolsósorban — itt volt a magyar belpolitikai helyzet. Bármilyen szívós és következetes küzdelmet folytatott a mindig új külszínben fellépő reakció ellen a Magyar Kommunista Párt, nem tudta teljesen megakadályozni, hogy ne terjedjenek el nálunk is szoviszta jelzések, hangulatok. Példaként hozzuk csak fel azt a jelentéktelennek látszó tényt, hogy az idei István-napon a pesti bazilika előtt még »Mindent vissza!« felirású fakalakut árultak az imperializmus szemfűles ügynökei.

Egyrészt a magyar nacionalizmus felszámolása iránti bizalmatlanság csehszlovák oldalról, másrészt a csehszlovák magyarellenesség intézkedések itthoni visszhangja volt az, ami gátolta a magyar és a csehszlovák kommunista párt munkáját a megegyezés érdekében. Amilyen mértékben a két országban sikerült a reakciót hadállásaiból fokozatosan kiszorítani, ugyanolyan mértékben javult a két állam közötti viszony. Végül ez év folyamán mindkét országban döntő győzelmet aratott a baloldal. Csehszlovák testvérpártunk kiküszöbölte a nacionalista polgári erőket az államvezetésből, ugyanez történt lényegében nálunk is a jobboldali szociáldemokraták felszámolásával és a Magyar Dolgozók Pártjának létrejöttével. A kielégedett nemzetközi helyzet, a béketábor szilárd egységének szükségessége is megörülte annak időpontját, hogy a békés együttműködés és az annyi hangoztatott jószomszédi viszony a két ország, a két nép között valóban létrejöjjön. A mai helyzet a csehszlovák és magyar kommunisták hosszú, kitartó harcának gyümölcse, a zseniális sztálini nemzetiségi politika dala.

Egyelőre még beláthatatlan, milyen előnyöket jelent majd a megegyezés a két nép számára. Ha azonban figyelembe vesszük a két ország eredetileg is fennállt egymásutaltságát a Kárpátmedencében, világos lesz előttünk, hogy igen sokat. A szerződés döntő mértékben befolyásolja majd a magyar és a csehszlovák tervezőgazdálkodás sikerét, ezáltal pedig a szocializmus minél előbbi felépítését mindkét országban.

Nyilván ez fáj azoknak az elemeknek, akik a tegnapi megkötött magyar-csehszlovák megegyezésben legfőbb számításait, terveik halomradöntését látják — igen helyesen. Mi más magyarázhatná Mindszenty fiánkolását, amellyel most a magyar kisded leveleit írkalja? A fekete reakció fondorkodása azonban csak sörét a páncélkoosíval szemben: a magyar és csehszlovák nép kezűfogását többé senki nem akadályozhatja meg. A két nép mélyről feltörő békevágya, a béketábor egységének történelmi szükségszerűsége könyörtelenül elsöpör az utóból minden akadályt és akadékoskodót: közöttük Mindszentyt és egyre szűkülő körét is.

K. L.

A SZOVJET TUDOMÁNY ÉS AZ OKTÓBERI FORRADALOM

Írta: SZERGEJ VAVILOV, a Szovjet Tudományos Akadémia elnöke

A társadalomtudományban tovább folytatódott az addigi megállapítások gyökeres átértékelése. A sztálini öt éves tervek idején jött létre a Szovjetunió Története, az irodalomtörténet új elvei alapján megírták az orosz és sok külföldi irodalom történetét.

A Szovjetunió elleni fasizta hadjárat számításaihoz igen sok és végzetes hiba csuszott. E hibák egyike a szovjet tudomány lebecsülése.

Ezekben az években a tudósok nehéz próbákat álltak ki. A tudomány előtt újabb, néha egészen váratlan feladatok merültek fel, amelyek megoldása az arcvonal és a hadipar szempontjából nem tűrt halasztást. Más szovjet hazafiakkal együtt sok tudós is puszkával vagy repülőgéppel csempélte fel a könyveket és a laboratóriumot.

A háborús megpróbáltatások ellenére is a háborúban a szovjet tudomány is győzelmet aratott. E győzelem egyes fejezetei a tüzéség és a rakétalövedékek tökéletesítése, a repülőgépek és légimotorok állandó javítása, új páncélok és páncélos harci eszközök előállítása a »tigrisek« és »ferdinándok« ellen. Ezek a sikerek kifejezésre jutottak a szovjet rádió és hadipolitika kifogástalan működésében, a szovjet orvos tudományának a sebesültek megmentése terén végzett eredményes munkában, stb.

A szovjet tudomány a háború éveiben azonban nemcsak a front követelményeit elégítette ki, hanem az ipar, a mezőgazdaság és az orvostudomány igényeit is. Ugyanakkor folytatta elvi kérdésekre vonatkozó eredményes elméleti kutatásait is. Erről késszszólok bizonyítékokat nyújtanak a háborús években Sztálin-díjjal kitüntetett tudósok hosszú névsorai.

A szovjet tudomány átvette a forradalomelőtti tudományok-

ból mindazt, ami bennük jó volt. Ez a tudomány az egész országgal együtt fejlődött a forradalom utáni első években a polgárháború és az intervenció háború idején.

Majd a sztálini öt éves tervek és végül a nagy honvédő háború hősiess korszaka következtek. Mivé vált a szovjet tudomány ez alatt az idő alatt? Mely változáson ment át a szovjet ember természet- és emberszemlélete. A dialektikus materializmus elmélete a szemléletek alapja. A szovjet tudós a dialektikus materializmus módszerével élve, bátran harcol a tudomány ellenőrzésének kísérletét ellen, az idealista kód és kódosítás minden formája ellen. A mai tudomány azonban soha nem elegendhet meg a már elért eredményekkel, nem pihenhet nyugodtan babérain. Lényegéhez tartozik, hogy dinamikus és állandóan fejlődő legyen.

A szovjet tudomány e dinamikus voltának élénk példája kádereinek állandó gyarapodása a szovjet szakemberek hatalmas hadserege, amelyben tízezer rendelkezik a legmagasabb tudományos képesítéssel, a doktori címmel, 25 ezer pedig doktorjelölt. Ez a nagy hadsereg, amelyben nagymértékben képviselve van a szovjet ifjúság, most a háború után, a negyedik sztálini öt éves terv nagyszabású problémáinak megoldásán dolgozik.

Ehhez a munkahadsereghez intézte 1946 február 9-én Sztálin felhívását, hogy a szovjet tudomány a közeljövőben érje el és mulja felül a külföldi tudomány eredményeit. E feladat megoldására már eddig is sok történt.

Az Októberi Forradalom óta eltelt évek a szovjet tudomány szaka áll. Ezt követelik a Sztálin vezetése alatt álló szovjet nép világtörténelmi jelentőségű feladatai. (Vége.)

Szegedi Állami Nemzeti Színház műsora

Szerdán, 27-én:

Csütörtökön: 28-án:

Pénteken, 29-én:

Szombaton, 20-án d. u. 3 óra:

Szombaton, 30-án este 7 óra:

Vasárnap, 31-én, d. u. 3 óra:

Vasárnap, 31-én este 7 óra:

Hétfőn, november 1-én: 7 óra:

Kedd, 2-án 7 óra:

Szerda, 3-án 7 óra:

Csütörtök, 4-én 7 óra:

Csongor és Tünde. »P« b. 2.

Blanco Posnet színvallása. —

Scapin csinyjei. »U« b. 2.

Aida. Bemutatóbérlet 4. előad.

Blanco Posnet színvallása. —

Scapin csinyjei. Ifjúsági előad.

Eva. »S« bérlet 2. előadás.

Render helyárák.

Gül baba. Bérletszünet. Mér-

sékelt helyárák.

Carmen. Bérletszünet. Rendes

helyárák.

Aida. »A« bérlet 4. előadás.

Halottak napján nincs előadás.

Blanco Posnet színvallása. —

Scapin csinyjei. »T« bérlet 3.

Eva. »U« bérlet 3.

Szegedi Állami Nemzeti Színház Társzínház műsora:

November 5-én, Szőreg:

November 12-én, Kiszombor:

November 5-én, Szőreg:

November 9-én, Hmvásárhely:

November 12-én, Kiszombor:

November 1-án, Sándorfalva:

November 16-án, Kistelek:

IDEGEN GYERMEK.

KÉNYESKEDŐK.

KÉNYESKEDŐK, Tornyos Pé-

ter.

IDEGEN GYERMEK.

KÉNYESKEDŐK, Tornyos Pé-

ter.

KÉNYESKEDŐK, Tornyos Pé-

ter.